

Tuutuvi ja Vinisinvönnisin kesää etsimässä

Rauni Paalanen

Marulle

Tuutuvi ja Vinisinvönnisin kesää etsimässä

kirjoittanut Rauni Paalanen

kuvittanut Aarni Korpela

© 2018 Rauni Paalanen ja Aarni Korpela

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0644-2

Ensimmäinen luku

En kestä tätä pimeyttä, Tuutuvi ajatteli. Enkä kestä kuunnella, kun Vinisinvönsin kiukuttelee. Vinisinvönsin on sietämätön kiukkusäkki!

”Olet sietämätön kiukkusäkki”, Tuutuvi sanoi veljelleen, joka istui ikkunalaudalla vilttiin kääriytyneenä ja tuijotti vihaisen näköisenä ulos pimeyteen. Ikkunaruutua pitkin valui räntäsateen raitoja. Oli satanut kauan. Milloin sade ja pimeys olivat alkaneet? Tuutuvi ei muistanut.

”Pitää sanoa: kiukkupussi”, Vinisinvönsin sähköitti ja irvisti siskolleen, näytti pienet terävät etuhampaansa.

”Sinä olet säkki! Kiukkua sata kiloa, eikä yhtään iloa”, Tuutuvi huusi. Hän oli ruvennut huutamaan ja tiuskimaan yhä useammin. Olen kohta pahempi kuin Vinisinvönsin, hän ajatteli.

”Voi siskoo, mitä suustaan viskoo”, Vinisinvönsin irvaili.

Pimeinä, sateisina päivinä ja iltoina Tuutuvi ja Vinisinvönsin olivat yrittäneet piristää toisiaan loppusoinnuilla, mutta niistä ei ollut enää apua. Vinisinvönsin suuttui, jos ei ollut yhtä kekseliäs tai nopea kuin Tuutuvi, ja tönäisi Tuutuvin teemukin pöydältä lattialle eikä suostunut siivoamaan teelätäkköä. Hän ei siivonnut enää edes itseään. Ei käynyt suihkussa, ei aamu- eikä iltapesulla. Vinisinvönsin haisi pahalta, kiukutteli ja ilkeili.

Näin ei voi elää, Tuutuvi ajatteli. On lähdettävä etsimään muutosta. On muutettava pois pimeydestä. Meidän on lähdettävä etsimään kesää!

Tuutuvi hämmästyí ja ilahtui ajatuksestaan. Kuinka en ole keksinyt tätä aikaisemmin? Jossain täytyy olla kesä! Meidän on vain löydettävä se! Kun Vinisinvönsin saa lämpöä ja valoa, hän muuttuu kiltiksi ja iloiseksi.

Kun näemme kukkasia ja lintusia, mielistämme unohtuvat pimeys ja kylmyys ja märkyys niin kuin niitä ei olisi koskaan ollutkaan.

Tuutuvi kiipesi tikapuuajakkaralle ylettyäkseen yläkomeroon. Hän kaivoi sieltä esiin kaksi punaista sadetakkia ja kaksi mustaa, sateen kestäväää reppua. ”Nyt lähdetään matkalle”, Tuutuvi ilmoitti. ”Nyt aletaan pakata!”

Vinisinvönisin tipautti viltin niskastaan. Viltistä lennähti pölyä, Vinisinvönisin aivasti ja niisti sitten nenänsä vilttiin. ”Että mitä mitä häh”, hän sanoi ärtyisästi.

”Lähdetään etsimään kesää!” Tuutuvi kävi hakemassa hammasharjat ja yöpuvut ja varasukat, ja alkoi sulloa omia tavaroitaan reppuun. ”Älä luulekaan, ärripurri Vinisinvönisin, että rupean puolestasi pakkaamaan!”

”Tiedätkö sinä mukamas, missä kesä on!” Vinisinvönisin hyppäsi ikkunalaudalta ja ravisteli reppuaan. Sen sisältä tipahti kaksi karkkipaperia, aurinkolasit ja sukelluslasit.

”Olet ollut repun kanssa uimarannalla”, Tuutuvi huudahti. ”Siitä täytyy olla kauan! Ota nuo lasit mukaan, tarvitaan niitä kesässä. Sen täytyy olla jossain etelässä. Kun etsitään, niin löydetään!”

Tuutuvi riensi jääkaapille ja rupesi tekemään kerrosvoileipiä. Tuutuvi osasi rakentaa kaksi-, kolmi-, jopa nelikerroksisia voileipiä, joissa oli erikoisia makuyhdistelmiä. Hän siveli leivät tahnoilla ja pikkelsseillä, joita Vinisinvönisin oli valmistanut puutarhan vihanneksista silloin, kun ei ollut vielä pimeää eikä satanut joka päivä.

Vinisinvönisin ja Tuutuvi olivat hoitaneet hyvin puutarhaansa. Siellä oli kasvanut palsternakkaa, paprikoita, porkkanoita ja punajuuria, retiisiä, sipulia, kurkkua ja kurpitsaa, salko- ja härkäpajuja ja sokeriherneitä. Ja yrttejä: minttua ja meiramia, tilliä ja timjamia, persiljaa ja basilikaa, jotka oli kuivattu kimpuiksi keittiön seinälle. Vinisinvönisin oli säilönyt puutarhan antimet. Hän oli pilkkonut ja soseuttanut ja laittanut yrteillä maustetut tahnat ja pikkelssit lasipurkkeihin kellarin hyllyille. Hän oli

ollut hyvin ylpeä säilykkeistään, mutta ei enää jaksanut käydä niitä ihailemassa.

Ja puutarha oli nyt vain liejuinen, musta, kuollut pelto. Ei näkynyt edes matoja eikä tuttua myyrää – ne olivat muuttaneet syvälle alakertaan.

Tuutuvi teki evääksi myös makeita voileipiä, joissa oli metsävadelmahilloa. Hän täytti retkipullot. ”Mustaviinimarjamehu auttaa, jos satutaan vilustumaan alkumatkan aikana. Kesämaassa on tietysti lämmin”, hän sanoi. ”Mustaviinimarjassa on sitä paitsi C-vitamiinia, josta saamme voimia.”

”Täytyy kai sitten toimia”, urahti Vinisinvönsin ja sulloi reppuun ryppyisen pyjaman ja sukat, joissa oli isovarpaan kohdalla reikä. Vinisinvönsin ei ollut aikoihin leikannut kynsiään, ja isovarpaan terävä kynsi kasvoi sukkien lävitse.

Toinen luku

Tuutuvi ja Vinisinvönsin kulkivat koko päivän. Vai oliko se yö? Tien varrella oli harvakseltaan lamppuja, mutta nehän paloivat aina, valaisivat tietä, jolla ajoi joskus autoja. Ne hurahtelivat pienten kulkijoiden ohitse ja roiskuttivat heidän päälleen rapaa ja räntävettä, vaikka hyvin näkivät heidän punaiset sadetakkinsa. Takkeineen ja reppuineen Tuutuvi ja Vinisinvönsin ryömivät tien laitaa kuin kaksi leppäkerttua.

He erottivat pimeydestä muutamia rivitaloja, joiden kaikki ikkunat olivat mustat. Kun he olivat kulkeneet itsensä ihan näännyksiin, he näkivät vaalean puutalon, jonka huoneisiin juuri syttyivät valot.

”Aamu, nyt täytyy olla aamu”, sanoi Tuutuvi.

”Se ei ollutkaan päivän työ”, puuskahti Vinisinvönsin, ja Tuutuvi jatkoi apeasti: ”On siis kuljettu koko yö.” Tuutuvi oli niin uupunut, ettei jaksanut iloita loppusoinnusta.

Tuutuvi mietti hetkisen ja sanoi: ”Pitäisi päästä nukkumaan. Mutta jos tehdään sillä lailla tästä päivästä yö, niin ensi yöstä tulee päivä, ja näin aika on kääntynyt nurin päin.”

”Mitä väliä”, Vinisinvönsin huokasi. Hän istahti kivelle tien viereen, vaikka kivi oli kuhmurainen ja kurainen. Hän pyyhki likaiset kätensä sadetakin helmaan, otti repun selästään ja kaivoi sieltä voileipäpaketin.

”Näissä on sitä papuporkkanatahnaa, johon sirotin vähän liikaa suolaa. Ota sinäkin, Tuutuvi!”

Tuutuvi katseli taloa, jonka ikkunoihin olivat leimahtaneet valot. Hän söi papuporkkanaleivän, joi kulauksen retkipullostasta ja sanoi: ”Mennään kysymään tuolta, jos saataisiin levätä oikeassa sängyssä.”

Talon ovikilvessä luki: RÄNTTY.

Vinisinvönisin soitti reippaasti ovikelloa, ja avaamaan saapui pyöreänenäinen ukkeli, jonka pienet silmät olivat vielä unesta turvoksissa. Samassa ilmestyi myös eukko, yhtä pyöreänenäinen ja unisilmäinen.

Ukko tihrusteli tulijoita pienillä silmillään. ”Mitäs menninkäisiä nämä ovat”, hän ihmetteli. Tuutuvi ja Vinisinvönisin esittäytyivät. ”Lähdettiin etsimään kesää”, Tuutuvi kertoi. ”Sinne on varmaan vielä pitkä matka. Suunnistetaan kohti etelää.”

”Etelä on tuolla päin”, eukko näytti viittoen kädellään.

”Olemme kyllä selvillä ilmansuunnista”, Vinisinvönisin huomautti. ”Emme ole eksyksissä. Mutta tahtoisimme mielellämme vähän aikaa levätä. Olemme kulkeneet koko yön.”

”Reeti, laita kamarin sänkyyn puhtaat lakanat”, eukko sanoi. ”Laita itse, Reetta Röntty! Siellä on sinun sotkujasi, leivänmuruja ja kurkkuviipaleita, ja lattialla on puuroa, johon meinasin liukastua”, ukko vastasi kiukkuisesti. ”Kappas äijää, on taas noussut väärällä jalalla”, kiljahti eukko, siis Reetta. ”Kumpi näistä jaloista on muka väärä”, huusi ukko, siis Reeti, ja alkoi potkia eukkoa pyllylle.

Vinisinvönisin oli nukahtanut seisaalleen. ”Arvoisat rouva ja herra Röntty”, Tuutuvi sanoi, ”meille ei tarvitse laittaa puhtaita lakanoita. Kunhan vain päästään pitkälle.” Ja samassa Vinisinvönisin, tömps, kaatui eteisen lattialle.

Reeti kantoi hänet tupaan. Siellä oli iso puinen sohva, matkalaiset mahtuivat siihen molemmat. Vielä unenmaan rajalle Tuutuvi kuuli, miten Rönttyt jatkoivat riitelemistä. ”Miten jaksavatkin, mokomat”, Tuutuvien päässä tuikahti ennen kuin hän nukahti.

Kun Tuutuvi heräsi, tuvassa ei ollut vielä valoja, mutta kamarista kuului Ränttyjen rähinää. ”Olet ottanut minun tyynyni! Tämä haisee homeelta, siis sinulta”, huusi Reetta. ”Minä kun en haise! Oma vika, itse olet sika”, vastasi Reeti.

”Taitaa olla ilta”, Vinisinvönsin kuiskasi. Tuutuvi huokasi syvään. ”Niin, mutta emme voi nousta ennen kuin aamu on tullut. Muuten päivä ja yö sotkeentuvat toisiinsa kokonaan. Ja meidän pitää aamulla kiittää Ränttyjä makuupaikasta.”

”Laula minulle unilaulusi, ettei tarvitse kuunnella tuota tyhmää ränttyämistä”, Vinisinvönsin pyysi.

He ottivat toisiaan kädestä, ja Tuutuvi lauloi hiljaa:

”Nuku nuku veljeni,
tuutii sua Tuutuvi,
tuu, tuu, Tuutuvi,
kunnes lapsi uinuvi.
Vinisinvönsin,
laulan sulle iltaisin,
hyvin hiljaa hymisen
unilaulun pienoisen.”

Aluksi Vinisinvönsin puristi lujaa Tuutuvin lämmintä kättä. Kun Tuutuvi oli laulanut unilaulun monta kertaa, oli laulanut äänensä melkein loppuun, kun hän enää vain kuiskaili pikkuisen, Vinisinvönsinin käsi irtosi hänen kädestään. Veljen nenästä kuului tuhahtus, hän oli päässyt unenmaahan.

Tuutuvin ääni hävisi pimeään kuin kynttilän liekki, joka puhalletaan sammuksiin, ja hänkin nukahti.

Aamiaisella Reetta ja Reeti Räntty kuinkas muuten jatkoivat riitelemistään. ”Veit minulta toisen peiton, vilustuin viime yönä”, kiukkusi Reeti ja niisti paksua pyöreää nenäänsä niin että se törähti kuin torvi. ”Itse

Ulkona on pimeää. Ikkunaruutua pitkin valuu räntäsateen raitoja. Sisarukset Tuutuvi ja Vinisinvönsin tiuskivat toisilleen. Tuutuvi päättää: "Näin ei voi elää. On lähdettävä etsimään muutosta. Meidän on lähdettävä etsimään kesää!"

Monien seikkailujen jälkeen sisarukset tutustuvat ystävälliseen Sini Aatokseen, joka vie heidät lentokoneellaan Nassumaahan. Ikuisessa kesässä asuvaa nassujen sukua, Muuttuvaisia, uhkaa kuitenkin Kaksipäinen Kauhio...

